

Lehdistötiedote

Luxemburg, 5. helmikuuta 2020

Kasvinsuojeluaineita koskevilla EU:n toimilla on saatu aikaan vain vaatimatonta edistystä, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että sellaisten riskien mittaamisessa ja pienentämisessä, jotka liittyvät kasvinsuojeluaineiden käyttöön EU:ssa, on edistytty vain vähän. Torjunta-aineiden kestäväää käyttöä koskevan direktiivin saattaminen kaikilta osin osaksi kansallista lainsäädäntöä viivästyi monissa jäsenvaltioissa. Lisäksi viljelijöille oli yhä tarjolla vain heikkoja kannustimia vaihtoehtoisten menetelmien käyttöönottamiseksi. Tarkastajat tuovat myös esiin, että Euroopan komissio ei kykene seuraamaan tarkasti, millaisia vaikutuksia kasvinsuojeluaineiden käytöllä on ja mitä riskejä siitä aiheutuu.

Kasvinsuojeluaineita (torjunta-aineita) käytetään viljelykasvien suojelemiseen haitallisilta organismeilta, tuholaisilta ja taudeilta. Niihin kuuluu hyönteis- ja sienimyrkkyjä ja rikkaruohojen torjunta-aineita, jotka saattavat rasittaa ympäristöä ja vaarantaa ihmisten terveyden. EU:ssa on vuodesta 1991 lähtien ollut voimassa yhteisiä sääntöjä, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä ja käyttöä. Torjunta-aineiden kestäväää käyttöä koskeva direktiivi hyväksyttiin vuonna 2009. Tarkastajat arvioivat, ovatko kasvinsuojeluaineita koskevat EU:n toimet olleet hyödyllisiä.

Torjunta-aineiden kestäväää käyttöä koskevan direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä viivästyi monissa jäsenvaltioissa. Kahta jäsenvaltiota vastaan käynnistettiin rikkomusmenettely vuonna 2012. Tarkastajat havaitsivat myös, että Euroopan komissio ei ollut tarkistanut asianmukaisesti, olivatko jäsenvaltiot saattaneet direktiivin täysimääräisesti ja oikeellisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään. Kaikki jäsenvaltiot eivät esimerkiksi olleet sisällyttäneet lainsäädäntöönsä vaatimusta siitä, että viljelijöiden on sovellettava integroitua tuholaistorjuntaa. Tarkastajat myöntävät kuitenkin, että komissio on vuodesta 2016 lähtien lisännyt toimiaan torjunta-aineiden kestäväää käyttöä koskevan direktiivin täytäntöönpanon edistämiseksi ja valvomiseksi.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Integroidusta tuholaistorjunnasta on direktiivin myötä tullut viljelijöille pakollista. Integroidussa tuholaistorjunnassa kasvinsuojeluaineisiin turvaututaan vasta, kun ennaltaehkäisy ja muut menetelmät ovat epäonnistuneet tai ne eivät ole tehokkaita. Täytäntöönpanon valvontaa ja vaatimustenmukaisuuden arvioimista varten ei kuitenkaan ole selkeitä kriteereitä eikä erityisiä vaatimuksia. Samaan aikaan on luotu vähäriskisten kasvinsuojeluaineiden ryhmä, mutta 487 tehoaineesta on toistaiseksi saatavilla vain 16 (kolme prosenttia). Tarkastajat pitävät määrää riittämättömänä.

Tarkastajat tuovat myös esiin, että viljelijöille ei juurikaan ole kannustimia vähentää riippuvuutta torjunta-aineista. Integroidun tuholaistorjunnan periaatteiden soveltamista ei ole asetettu yhteisen maatalouspolitiikan tukien saamisen edellytykseksi, tarkastajat korostavat.

“Euroopan komissio ei ole toistaiseksi kyennyt merkittäväällä tavalla valvomaan ja pienentämään riskejä, joita liittyy torjunta-aineiden käyttöön maataloilla”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Samo Jereb. “Uuden yhteisen maatalouspolitiikan voimaantulo vuonna 2021 olisi tarjonnut tilaisuuden ratkaista ongelma tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilaisuuteen ei valitettavasti kuitenkaan tartuttu.”

Tarkastajat havaitsivat, että komission (Eurostatin) julkaisemat tilastot tehoaineista ja niiden käytöstä eivät ole riittävän yksityiskohtaisia ollakseen hyödyllisiä. Jäsenvaltioiden toimittamat tiedot eivät myöskään ole tarpeeksi yhdenmukaisia ja ajantasaisia.

Osa jäsenvaltioista on kehittänyt kansallisia indikaattoreita riskien ja vaikutuksen mittaamiseen, mutta ne eivät mahdollista eri puolilta EU:ta saatujen tietojen vertailua. Komission yritykset tarvittavien EU-tason indikaattoreiden kehittämiseksi eivät aluksi onnistuneet, koska relevantteja tietoja puuttui. Ensimmäiset kaksi EU:n laajuista riski-indikaattoria otettiin käyttöön vasta marraskuussa 2019 eli kymmenen vuotta direktiivin hyväksymisen jälkeen. Kumpikaan indikaattori ei ota huomioon, miten, missä ja milloin torjunta-aineita käytetään. Tarkastajat toteavat, että komissiolla ei niin ollen edelleenkään ole vankkaa näyttöperustaa sen arvioimiseen, onko direktiivin avulla päästy torjunta-aineiden kestävä käyttöä koskevaan EU:n tavoitteeseen.

Euroopan komissio arvioi parhaillaan erityiskertomuksessa käsiteltävään politiikanalaan liittyvää lainsäädäntöä myös siitä syystä, että kansalaiset ja parlamentti ovat kasvavassa määrin huolestuneita torjunta-aineista. Tarkastajat suosittelevat seuraavaa:

- valvotaan integroidun tuholaistorjunnan soveltamista maatilakohtaisesti
- mahdollistetaan integroidun tuholaistorjunnan sitominen uuden yhteisen maatalouspolitiikan tukien maksamiseen
- parannetaan kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia tilastoja
- kehitetään parempia riski-indikaattoreita.

Toimittajille tiedoksi

Erytyiskertomus 5/2020: ”Kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttö: vaatimatonta edistystä riskien mittaamisessa ja vähentämisessä” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Tilintarkastustuomioistuin julkaisi vuonna 2019 tästä aihepiiristä myös erityiskertomukset, jotka käsittelevät [EU:n elintarviketurvallisuuspolitiikkaa](#) ja [EU:n luonnonmukaisten tuotteiden](#)

[valvontajärjestelmää](#). Tänä vuonna se aikoo julkaista erityiskertomukset [maatalouden biodiversiteetistä](#) ja pölyttäjäistä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksesta pannaan täytäntöön.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin (+352) 4398 47502 / matkapuhelin: (+352) 691 551 502